

Resolutie demostaat

De Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie, 6 juni 1964 te Dalfsen in vergadering bijeen,

overwegende:

dat enerzijds de staatkundige instellingen op landelijk niveau een zodanige samenstelling dienen te hebben, dat de meningen van de kiezers daarin hun beste uitdrukking vinden;

dat anderzijds die staatkundige instellingen een zodanige wijze van samenstelling en werking dienen te hebben, dat deze stimulerend werken op de (voortdurende) meningsvorming van die kiezers;

dat bij vervulling van deze twee voorwaarden van een werkelijke democratisering van het openbare leven gesproken kan worden;

spreekt als haar mening uit:

- 1 a. dat in principe een aanwijzing van het Staatshoofd door erfopvolging niet democratisch is, maar dat door de gehechtheid van het Nederlandse volk aan het Huis van Oranje, en de waarborgen geschapen door het stelsel van de constitutionele monarchie, verandering op dit punt in Nederland momenteel niet aan de orde is;
- b. dat in de Grondwet zodanige bepalingen dienen te worden opgenomen, dat indien het regerende Huis van Oranje geen rechtstreekse opvolger meer heeft, het Nederlandse volk beslist over de staatsvorm;

- 2 a. dat de huidige Eerste Kamer als instituut opgeheven dient te worden;
- b. dat de huidige Tweede Kamer — dan de Kamer — tot 300 zetels dient te worden uitgebreid;
- 3 dat voor de verkiezing van de Kamer een partieel districtenstelsel de voorkeur verdient;
- 4 a. dat de provinciale, (agglomerataats-) en gemeenteraadsverkiezingen op dezelfde dag dienen plaats te vinden voor de individuele kiesgerechtigde;
- b. dat de provincies (agglomeraties) ingedeeld dienen te worden in drie, qua inwonertal ongeveer gelijke — geografisch gespreide — groepen, en dat de ad a. bedoelde verkiezingen achtereenvolgens per jaar in één van die groepen afzonderlijk dient plaats te vinden, zodanig dat in één jaar de Kamerverkiezingen niet samenvallen met één dezer drie verkiezingen;
- 5 a. dat een gelijktrekking dient plaats te vinden van het actief en passief kiesrecht, en wel met ingang van het jaar dat men wettelijk meerderjarig wordt;
- b. dat de opkomstplicht gehandhaafd dient te blijven;
- 6 a. dat de regelingen betreffende de incompatibiliteiten in één wet samengevat dienen te worden;
- b. dat bij de opstelling van deze incompatibiliteiten een strikte doorvoering van de trias politica, en scheiding van officiële adviserende functies met wetgevende functies, richtsnoer dient te zijn;
- 7 a. dat de Kamer dient over te gaan tot een stelsel van tweejarige begrotingen;
- b. dat in een niet-begrotingsjaar een jaaroverzicht van de voorafgaande begrotingsperiode gegeven dient te worden, waarvoor de regering aan de Kamer schuldig is;
- c. dat per fractie die in de Kamer vertegenwoordigd is, een limitatief aantal door het Rijk betaalde adviseurs aangetrokken kunnen worden, als steun bij de begrotingsjaaroverzichtenbehandeling, waarbij de fracties vrij blijven in de persoonskeuze van die adviseurs, met dien verstande, dat deze de Nederlandse nationaliteit dienen te hebben;
- d. dat als regel vóór wetsontwerpen e.d. in openbare behandeling komen, de Kamercommissies over het ahangige ontwerp één of meerdere openbare vergaderingen (hearings) dienen te houden, waar erbij betrokkenen hun mening kunnen geven, respectievelijk onderraagd kunnen worden, over dat ontwerp;
- 8 a. dat een beperkt referendum mogelijk dient te zijn, en wel door vastlegging van een kwantitatieve lijst van onderwerpen waarover bij referendum beslist kan worden;
- b. dat de Raad van State van geval tot geval dient te bepalen, of over een bepaald probleem een (beslechtend)

referendum gehouden moet worden, waarvan de Raad van State dan tevens het tijdstip bepaalt;

- c. dat de uitslag van een referendum, waaraan minder dan 50% van de kiesgerechtigden heeft deelgenomen, ongeldig verklaard moet worden;
- 9 a. dat instelling van het instituut „Ombudsman“ gewenst is, welke de bevoegdheid dient te hebben om (eventueel ongevraagde) adviezen te geven over onderwerpen betreffende de raakvlakken overheid/bestuurder – behalve waar het juridische aspecten betreft – met recht van publicatie van deze adviezen in de Staatscourant;
- b. dat de „Ombudsman“ aangesteld dient te worden door het Staatshoofd, middels keuze uit een dubbeltal, welk dubbeltal door de Kamer opgesteld dient te worden, waarbij beide kandidaten minstens met tweederde meerderheid aanbevolen dienen te worden;
  - c. dat het bureau van de „Ombudsman“ verbonden dient te worden aan het administratieve apparaat van de Raad van State;
- 10 a. dat de instelling van een Constitutioneel Hof gewenst is, met als bevoegdheid de toetsing van wetten e.d. aan de Grondwet;
- b. dat dit Constitutionele Hof los dient te staan van de bestaande instellingen, terwijl echter de rechters op de normale wijze benoemd dienen te worden;
- 11 dat de wet, regelende de samenstelling en werkwijze van de Raad van State, gewijzigd dient te worden (art. 8 en 9);
- 12 dat de voorlichting over de waarde en werking van de democratie bevorderd dient te worden:
- a. op alle schooltypen vanaf de hoogste klassen van de lagere school (middels staatsinrichting en/of maatschappijleer);
  - b. aan degenen die voor de eerste maal kiesgerechtigd zijn (b.v. door middel van burgerdag, brochures, etc.);
  - c. aan dienstplichtige militairen, door invoering van een apart vak hiervoor op het militaire lesrooster;
  - d. door van overheidswege de publiciteitsmedia in te schakelen;
  - e. door aan de in de N.P.J.C.R. samenwerkende jongerenorganisatie een overheidssubsidie te verlenen:

en gaat over tot de orde van de dag.